

DE NIEUWE
NEDERLANDSE

Zaterdag

HET ZESDE JAAR DER

HAAGSE
COURANT.

den 13 December.

BATAAFSCHE VRYHEID.

DUITSCHLAND en aangrenzende Ryken.

BERLYN, den 3 December. De nodige instructies tot het sluiten van het traktaat van gewapende onzijdigheid tusschen Rusland, Pruisen, Zweeden en Denemarken, zyn door dagen aan den graaf van Lutz, onzen minister aan het hof van Petersburg, afgezonden; de drie zeemogendheden verbinden zig, de Pruisische koopvaarders te doen konvooieren, en Pruisen zal voor de handhaving der traktaaten op het vaste land waken.

De heer van Sandoz Rollin heeft van den Koning ten blyke van zyne voldoening eene jaarwedge van 4000 ryksdalers bekomen. Men denkt, dat hy ook met den orden van den rooden adelaar zal begunstigd worden.

EXTRACT van eenen brief uit AUGSBURG, van den 3 December. „De overtocht over de Inn te Wasserburg is den generaal Moreau niet gelukt. Hy viel driemaal aan, werd telkens terug geslagen, en de vierdemaal wilde zyn leger niet meer aanrukken. Intusschen viel de generaal Kleinau, den 2 December, den generaal Grenier in de flanken, en dwong hem, na een moorddadig gevecht, om te retireeren. Grenier ondertusschen Mösburg en Freysingen niet meer kunende bereiken, retireerde over Oerding en Parsdorf ten einde van den generaal Moreau niet afgesneden te worden. Alde generaals der divisie van Grenier zyn gekwett. Grenier en Neu, zyn ligt, Hardy en Moreau, broeder van den opperbevelhebber, zwaar gekwett. Te Munchen zyn 1500 gekwetten.

„Het hoofdkwartier van den generaal Moreau was den 2 te Hohenlinden, en heden zal het te Munchen komen. Een geheel regiment jagers te paard is vernield. De Oostenrykers zyn te Ingolstadt en Freysingen en patrouilleren tot 4 uren van hier. De graaf van Walmoden, kommanderende het corps van Meerfeldt, en de graaf van Mier, kommanderende een ligt corps van 4000 man, hebben het meest tot de overwinning gedaan.

„Men verzekert, dat de generaal Moreau het corps van Lecourbe aan zig wil trekken en eenen beslissenden slag leveren.

VAN DEN MEINSTROOM, den 4 December. In een Duitsech dagblad vind men eenen brief uit Leipzig van den 28 November, waarin gezegd word: „De Engelsche minister te Berlyn heeft aan den Russischen minister aan dat hof kennis gegeven, „dat aangezien Rusland alle staatkundige gemeenschap met Engeland had afgebroken, hy hem moest verklaren, dat zyne Britsche majesteit zeer getroffen was geweest, ziende het kabinet van Petersburg een embargo leggen op al de Engelsche schepen, en al deszelfs pogingen aanwenden, om in het Noorden eene coalitie tegen Grootbritannië te formieren. Dat voor het hof van Londen geen ander middel over blyft, dan geweld met geweld afteveeren, en zig van de wapens te bedienen, welke de voorzienigheid het zelve heeft toevertrouwd. De Engelsche minister verzoekt den Russischen gezant, deze verklaring ten eersten aan zyn hof te zenden, en in geval er een antwoord op gegeven wierd, hem hetzelfde zo spoedig mogelijk mededeelen. Dergelyke nota is ook aan de ministers van Zweeden en Denemarken overgegeven.

EXTRACT van eenen brief uit DONAUWERTH, van den 5 December. „Het begin van den veldtocht is, voor de Oostenrykers gelukkig geweest. De generaal Moreau rukte naar de Inn voort, en wilde te Wasserburg over die rivier trekken, alwaar hy, de stad genomen hebbende, vele krygsgevangenen maakte en tot driemaal met geweld den overtocht beproefde, maar hy werd teruggeslagen, en het Oostenryksche artillerie vuur stak de stad in brand, welke geruineerd is. Terwyl dit gebeurde, trok de generaal Kleinau te Regensburg met 20,000 man over den Donau en overviel het corps van den generaal Grenier in de omstreken van Ergolsbach en Landshut. Hy sloeg hetzelfde en noodzaakte het, om in haast naar Munchen te retireeren, ten einde zig by Moreau te voegen. De Oostenryksche voorposten zyn te Ingolstadt.

WEZEL, den 10 December. Gister zyn twee couriers van Parys, een Pruisische en een Fransche, hier door gekomen, zig van Berlyn begevende.

Men verneemt, dat het regiment van Schladen weder in zyne kantonnementen staat te komen, wyl er te weinig plaats te Cuxhaven is. Het zal door een bataillon fuseliers, te Embden in bezetting liggende, vervangen worden.

FRANSCH REPUBLIEK.

LUNEVILLE, den 4 December. Men begrypt volstrekt niets meer van den gewoonen loop der staatkundige zaken. Alle vorige berigten kunnen de zonderlinge tegenstrydingen niet ophelderen, van welken wy getuigen zyn. Terwyl de vyandlykheden weder begonnen zyn, en er reeds bloedige gevechten hebben plaats gehad, blyft de graaf van Cobentzel hier en heeft dagelyks conferentien met den gevolmagtigden minister Joseph Buonaparte. De Keizerlyke minister ontvangt zelfs dikwyls couriers van zyn hof. Eergister avond kwam de heer Lefebvre van Rechtemberg, gezantschapssecretaris, van Weenen met gewichtige depeches, welken de Keizerlyke gezant gister morgen aan Joseph Buonaparte mededeelde. Men beweert, dat het zaake is van nieuwe voorstellen van het kabinet van Weenen, waarvan de inhoud volstrekt onbekend is uit hoofde van het groot geheim, welk in de onderhandelinge heerscht.

BRUSSEL, den 8 December. De brieven van Luneville van den 2 dezer melden, dat dienzelfden dag een kapitein van de Oostenryksche kavalery uit het hoofdkwartier van het leger in Duitschland is aangekomen met depeches van den aartshertog Jan voor den graave van Cobentzel; deze courier is in den nacht van den 2 op den 3 weder vertrokken, om naar het Keizerlyk leger terug te keren. Volgens dezelfde berig-

ten is nu het antwoord van het kabinet van Weenen bekend op het ultimatum van de Fransche regering: de Keizer eischte 1. de ontruiming van Toskant; 2. het staken van de slegting der vestingwerken van Ingolstadt, Ulm en Philipsburg; 3. de toelating van eenen Engelschen gevolmagtigden op het congres van Lunewille, ten einde er gezamenlyk met den minister van zyne Keizerlyke majesteit over den vrede te handelen. De graaf van Cobentzel dit antwoord den burger Joseph Buonaparte aanbiedende, voegde er by, dat zyne Keizerlyke majesteit op deze voorwaarden bewilligde in het tekenen der vredespreliminaren, en dat men op eene billyke wyze zou handelen over de voorwaarden eener verlenging van de wapenschorring. Op deze voorstellen werd van de zyde der Fransche regering geantwoord: dat de Keizer aanstonds den vrede moest tekenen en zonder bepaling, zullende de vyandlykheden anders in Italië en Duitschland weder beginnen. In dezen staat van zaken, voegen die brieven er by, ziet men elk oogenblik het vertrek van den graave van Cobentzel te gemoet.

De baron van Sprengporten, luitenant generaal in dienst van zyne Rus-Keizerlyke majesteit, verzeld door den kolonel prins Dolgorowsky en verscheiden andere officiers, is in deze stad nog niet aangekomen, doch word ieder oogenblik verwagt. Men verzekert, dat de eerste Consul Buonaparte den generaal Clarke heeft benoemd, om met dien Russischen gezant te handelen over al het geen betreklyk is tot de uitwisseling en het vertrek der Russische krygsgevangenen, die in Frankryk zyn.

De 90 halve brigade Fransche infanterie van linie, in soldy der Bataafsche republiek, is dezer dagen uit de Zeeuwse eilanden in deze stad aangekomen: eergister is de revue over dit corps gedaan, en morgen moet het van hier vertrekken, om zig over Luxemburg naar Ments te begeven, en aldaar over den Rhyu te trekken, om zig by het leger van den generaal Augereau te gaan voegen.

Een Pruisische kabinetscourier is gister avond hier doorgelopen; hy kwam van Berlyn en begaf zig naar Parys met depeches voor den marquis van Lucchese. Deze courier heeft, by het verwisselen van paerden, gezegd, dat verscheiden regimenten uit de binnendeelen van Pruisen op march waren, om zig naar de zoomen van de Wezer te begeven. Men weet thans, dat het voornaam onderwerp der sterke correspondentie, die zedert eenigen tyd tusschen Berlyn en Parys plaats heeft, de gebeurtenissen zyn, welken kortlyngs op de linie van demarcatie zyn voorgevallen.

In de nieuwe departementen van den linken Rhynoever, gelyk ook in het land tusschen die rivier en de Maas, zyn nieuwe bevelen van den oorlogsmijnster gekomen, om er ten spoedigste mogelyk, een groot getal militaire hospitaalen aan te leggen, voor de zieken en gekwetten, die van den regten Rhynoever daar heen gebracht moeten worden.

Eergister morgen heeft men van onze kusten eene talryke divisie Engelsche oorlog en transportschepen geseind, welken den koers westwaard hielden.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

AMSTERDAM, den 11 December. Den 10 dezer in Tessel niets binnen gekomen; maar in Zee gezeild, W. J. Santun op avontuur.

Den 9 dezer zyn in 't Vlie binnen gekomen, C. F. Mulder van Petersburg; E. Willems van Libouw; H. Claassen en E. Alberts van Dantzic; J. J. Deddes van Coningsberg; G. Claase, A. H. Tap en D. B. de Boer van Dantzic; E. B. Holwedel van Noorwegen; en J. Meyes van Hamburg; de zelve rapporteerd, dat by ter Schelling ten anker ligt, W. B. Backer van Hamburg.

Nog word uit 't Vlie gemeld, dat den 8 dezer, Ameland zuyden 2 myl gepraaid is, Capt. P. Weever van Dantzic naar Plymouth bestemd.

Door de Fransche kaper le Chasseur, Capt. Blankman is in Tessel binnen gebragt het schip Siveru, Capt. Sivien gekomen van Dublin.

Den 20 November is door een Engelsch fragat 2 mylen van Goeree genomen en den 26 dito te Jarmouth opgebragt, het schip de Neutraliteit, Capt. H. Bunning van Archangel naar Dordrecht gedeitineerd.

Capt. J. Brady van Charlestown naar Hamburg; is den 20 September 8 dagen na zyn vertrek te Charlestown, met 3 en een half voer water in het schip terug gekomen, moet lossen om te repareren.

Te Faalmouth is wegens lekkagie binnen geloopt, het schip van R. Kreplin van Bristol naar Hamburg, moet lossen om te repareren.

Te Mandoe by Arcusdahl is binnen geloopt, Capt. E. Bruhn, voerende het schip Anna Christina, van hier naar Fredrikshall en Christiania moetende, had op de Jutische kust door prangen en zwaar zeilen, aanmerkelyke schade aan zeilen, tuigagie enz. bekomen, ook was zyn schip leek geworden, zo dat hy reeds begon te lossen.

Capt. H. J. Moller van Copenhagen herw. bestemd, heeft den 23 November voor de wal zynde, door storm niet binnen kunnen komen, en is na 2 dagen gekruist te hebben, tot behoud van het schip en lading met eenige schade te Fanoe binnen gekomen, de lading was in goede staat.

Volgens brief van Weender, van den 2 dezer, is te Embden wegens stormweer binnen geloopt, het schip de Jonge Jan, Capt. J. Doerken van Weender naar Londen gedeitineerd, had de mast, zeilen en touwen verloor en zou aldaar repareren.

Te Stockholm is gearriveerd, C. Madson van hier. Te Cuxhaven H. G. Kofer van Bourdeaux; en H. Michiels van Leverpool.

Te Hamburg H. Hilck en H. Peterfen van Londen; H. Schomacher en R. Reiakes van hier.

WIJKUNDIG LEERBOEK, waarin het algemeen bruikbaar en bevatlyk uit de REKENKUNDE, MEETKUNDE, WERKTUIGKUNDE en BOUWKUNDE, op eene duidlyke en beknopte wyze voorgeesteld word, door Q. U. A. VIETH, Lector in de Wiskunde te Delft, met aanmerkingen, door M. E. D. M., in Octavo met Platen. Een Werkje het welk tot heden volstrekt heeft ontbroken en welks nuttigheid en voordel in het gebruik by Wiskundige Onderwysingen door openbaare verlangens naar zoodanig Werk duidlyk blyken moet. De prijs is 30 stuivers, en by gutaen nog al minder. Ook zal nog een Plaat over de Bouwkunde, daarin voorkomende, met Nederduitsche Caracters gegraveerd, gratis aan de Kopers worden bezorgd. Hebbende men door den sterken aandrang tot de uitgave zich van afdrukes der Hoogduitsche Platen bediend. Het is gedrukt by J. VAN THOIR, te Leyden en in alle Boekwinkels te bekomen.

* Een WERKJE nieuw in eenen geheel nmaak, betiteld: Magazyn van Sprekwoorden, opgehelderd door Voorlees en Vertellingen; tot een Leestoeel voor de Jeugd, is heden van de Pers gekomen, by den Boekverkooper W. VAN VLIET, te Amsterdam, en ook reeds alom verzonden. Zy, die de proef kennen, door den Zaitigen MARTINET wel eer genomen, om eenige VADERLANDSCHE Sprekwoorden op te helderen en langs dien weg de Jeugd te onderwysen, een Werkje, dat zo sterk gezocht en meermalen gedrukt is, en daer mede dit MAGAZYN vergelyken, waarin men niet alleen een aantal Spreekwoorden, voor het grootste deel door MARTINET niet aangevoerd, dat hetzelfde voornoemde Verzameling van dien beroemden gename Vertelligen doorvlochten heeft, zullen moeten bejden, dat hetzelve voornoemde Verzameling van dien beroemden Man niet alleen veilig kan ter zyde gesteld worden, maar ook van een nog veel algemeener en uitgebreider nut mag worden geacht. Hoewel bykans dertien vel, ten uiterste netjes gedrukt zynde, groot, heeft men hetzelve op den geringen prijs van 16 stuivers gesteld, kunnende het ook zeer goed tot St. Nikolaas en N. Jaars Presenjes aan Kinderen gebruikt worden.

A L M A N A K V O O R V R O U W E N D O O R V R O U W E N Voor 't jaar 1801, met keurige KUNSTPLAATJES en welgelijnde PORTRETJES, getekend door Kamphuisen, in de gepointilleerde manier gegraveerd door P. J. VAN, is heden van de Pers gekomen by de Wed. J. DOLL, in de Kalverstraat te Amsterdam en is alom verzonden. In dezelve vind men de volgende Mengelingen in Proza en Poëzy: By 't Graf van Letten. Selma. De verhoorde Bede. De Liefde en de Vriendchap. Het oprechte Meisje. Vervolg van Louize. Gedachten over den Ambtelamschen Schouwburg by de beschouwing van Neerland's Dichteresse L. W. V. MERKEN. Lente. LEEFVENDEN EN CHRISJE. MARTHA en FREDRIK DE HARDE by WILLEM LEEVEND. De Lente. MARIA DE MEDICIS. Vertrouwen. Arria en Petrus. Gedachten op het Kerkhof. * Een Fragment. Het Vinken. Ver troosting in Droegeftigheid. Verders vind men in dezelve buiten al 't geen wat tot een compleet ALMANAK behoort, een volledige onderrichting van het afvaaren der VOLK en MARKTSCHUITEN, SCHEPEN, POSTEN en POSTWAGENS, benevens de FRANSCH TIDREKENING tegen over de Nederlandische geplaakt. De prijs is in fraaye geplaatdruchte bandes 18 ft., Franche band 1-10. Marquins 2-2, en is ook in fraaye fayne en geborduurde bandjes met Kokers te bekomen. * VRYNOEDIGE BEOORDEELING der NADELIGE GEVOLGEN, welke de Converte van de oude Oligatien, ten lasten der Bataafsche Republiek, inordinaire Obligatien met Coupons, kan hebben; en aanwysing der voordelen, welke ontstaan kunnen in gevallen men een Boek doet aanleggen, om deze in Bataafsche Inscriprien te converteren, voorgeleggen in eenen BRIEF van GERMANICUS aan zynen Vriend BATAVUS. Word heden uitgegeven voor een Sesthal in den Haag by Izeuweslyn, Rotterdam D. Vis, Amsterdam M. Schalenkamp, Utrecht Paddenboom en Zoon, Dordt Blust en Zoon, Delft de Groot, Leyden L. Herding; Haarlem Walke & Comp.; Heerly Breesbaart en elders.

JOURNAL DE POCHE, *Calendrier Universel*, pour l'Année 1801; contenant, parmi une grande variété d'articles utiles, instructifs & agréables, les suivans : Les pages nécessaires pour des engagements, jouvemens & dépenses, règles & après une méthode plus ample & plus facile que aucunes adoptées jusqu'ici & à l'usage des deux sexes ; outre le Calendrier Grégorien & les articles qui lui servent de base, celui de la nouvelle Ere Française ; Mélanges intéressans & curieux, contenant : *Le Voyage de la Vie, forge allégorique, traduit de l'Anglois ; Tableau de Paris, en 1800 ; Tableau de Constantinople & de ses environs ; Carionanotte ; Le thier de Cartes ; Le Sarcophage de Nacaron ; Les stèles égyptiennes ; Liberté de Parisienne.* Ce Calendrier contient encore un Guide complet des Voyageurs corrigé & amélioré, avec le départ & l'arrivée des Postes des principales Villes, Chariots des Postes tant pour l'intérieur que pour tout l'Allemagne & le Nord, avec le prix des Attelons, route des Postes par la France, départ des barques de traite, batimens à voile, Vaisseau & autres batimens d'ordonnance, Messagers des Négoçians pour toutes les Villes de la République ; Extrait de la nouvelle ordonnance sur les papiers timbrés, améliorée & amplifiée par la publication du 11. Septembre 1794, à l'usage des négocians, indiquant les légers dont on doit se servir pour les Requêtes, Obligations, Comptes, Edictes d'affurance, Connoissances de Navires, &c. &c. *Le fait publié pour la première fois en 1775 ; Imprimé & se vend à Paris chez M. LA HAYE au MAGASIN DE LIBRAIRIE, dans le Département, Section 8. No. 30. près, en telle, vein verd avec comme patrons en guise de Portefeuille. UN FLORISSANT, &c. fédération aussi à Amsterdam chez G. Puigart, Veuve D. J. Changinon & P. de Heffelt, J.-van Gulik, Veuve J. Doll, Maarsden, J. N. Boets, Rotterdam D. Van, J. Hoffhout & Fils ; Leide Prentscham D. Van, J. Hofhout & Fils ; Maastricht, J. van Thoir ; Deilje J. de Geest R. Z., Elrecht R. Wyl & J. Albrecht, Veuve J. Terveen & Fils ; Dordrecht, J. van der Meer ; Utrecht, A. van der Meer ; La Haye J. Nyberg ; Middelhout, la Veuve J. Abrahamson ; West-Inde, H. Falter & Fils, &c. &c.*